

Ügyiratszám: MN/24657-6/2019.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: műsorszám korhatári kategóriába sorolása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

1185/2019. (IX. 30.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Magyar RTL Televízió Zrt. (1222 Budapest, Nagytétényi út 29., továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) műsorszám előzetes klasszifikációjára irányuló, 2019. szeptember 18-án érkezett kérelme alapján lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásában, az elektronikus úton (FTP-n) megküldött hang- és képfelvétel alapján megállapította, hogy a

„Robin Hood” című filmalkotás (a továbbiakban: Műsorszám) a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári-kategóriába tartozónak minősül.

A véglegessé vált döntés ellen annak közzétételétől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikusán - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a felek bármelyikének kérelmére a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusán – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

INDOKOLÁS

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően az Mttv. 9. § (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe köteles sorolni.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj

megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontjában foglalt hatáskörében a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

A Médiaszolgáltató az Mttv. 9. § (9) bekezdésére hivatkozással 2019. szeptember 18-án kérelemmel fordult a Médiatanácshoz a Műsorszám előzetes korhatári-besorolása iránt. A Médiaszolgáltató a műsorszámot elektronikus úton, FTP-n keresztül megküldte a Médiatanácsnak. A Médiaszolgáltató kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint a rövidített, vágott Műsorszám a III. korhatári kategóriába tartozik.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése szerint a Médiatanács a hatósági ügyekben az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerint jár el.

Az Ákr. 37. § (2) bekezdése szerint a kérelem alapján 2019. szeptember 19. napján közigazgatási hatósági eljárás indult.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) számú NMHH rendelet 17. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat a műsorszám tekintetében a Médiaszolgáltató igazoltan megfizette, így a Médiatanács a kérelem alapján az Mttv. 182. § e) pontjában biztosított hatáskörében közigazgatási hatósági eljárást folytatott le, és az alábbiakat állapította meg.

<i>Műsorszám címe:</i>	Robin Hood
<i>Eredeti hossz:</i>	116 perc
<i>Vágott hossz:</i>	115 perc
<i>Műfaj:</i>	akció- kalandfilm, thriller
<i>Származási ország:</i>	USA
<i>Gyártási év:</i>	2018

A Műsorszám tartalma:

Robin of Loxley boldogan él szerelmével nemesi birtokán, amikor megkapja katonai szolgálatra szóló behívóját és csapatával a Szentföldre utazik. A harcok során rádöbben, hogy parancsnoka módszeresen kínozza és önkényesen legyilkolja a fegyvertelen hadifoglyokat. Robin megpróbál segíteni egy mór apának, akinek a szeme láttára készülnek lefejezni a fiát, azonban nem sikerül megakadályoznia a kivégzést. Az ellenkezés miatt vezetője nyíllal hasba lövi, majd egy kórházhajón hazaküldi a fiút. Robin hazatérve birtokát kiürítve, romos állapotban találja, mivel távollétében Nottingham bírója hadiadó gyanánt elkobozta vagyonát. Szerelme két éve halottnak hiszi a férfit, és ezért új életet kezdett. A mór hajón rejtőzve követi Robint Angliába, és meggyőzi, hogy szálljanak szembe együtt a zsarnoksággal, vegyék vissza a kismizmizett nép birtokait a gazdag elnyomóktól. Eközben Robin, mint a háborúból visszatérő nemes, adományokkal beférkőzik a bíró és a főemberek kegyeibe, miközben elkezd a tolvajkodást. „Csuklyás” néven hamar nagy népszerűsége tesz szert a pór nép körében, ugyanakkor nemesként a bíró legbelsőbb köreibe küzdi fel magát. A bíró a bíboros nyomására még inkább nyomorgatni kezdi a népet, hogy minél több pénzt tudjanak küldeni háborús céljaikra. Robin felfedi kilétét a nép előtt és a felkelés élére áll, hogy legyőzzék a zsarnokságot és visszavegyék a nép nyomorgatásával szerzett vagyont. A végső küzdelem hevében Robin ráeszmél, hogy öldöklésbe vezette a népet, és készletét érez arra, hogy megállítsa a harcot, és felfedje személyazonosságát a katonák előtt. A bíró éppen megölni készül az elfogott Robint, amikor a mór a segítségére siet. Együtt leszámolnak a bíróval, és a megszerzett pénzt kimenekítve, megkezdik törvényt kívüli életüket a sherwoodi erdőben.

A vizsgálat eredménye:

A Műsorszám Robin Hood ismert legendáját dolgozza fel, modernebb formában, megjelenésében egyszerre korhű, modern és futurisztikus.

A Műsorszámban gyakran jelennek meg - nem elnyújtott - erőszakos jelenetek. Az izgalmas akciójelenetek kezdetben Robin katonai pályafutását, majd a tolvajlási akciókat, végül a nagy leszámolást mutatják be. A kereszties hadjáratot megjelenítő beállítások a modernkori katonai bevetéseket imitálják. A számszerűen küzdő csapatok által megjelenített akciók, valamint a nyílzápor által okozott pusztítás mértéke és az ezeket aláfestő akusztikus effektek mind a modern hadászatot jelenítik meg. A harci jelenetek vágása gyorsításokkal és hirtelen lassításokkal fokozza az akciójelenetek intenzitását. A kapkodó kameramozgás miatt a képen inkább csak a harci történések láthatók, annak bemutatása nem részletező, a sebesülések nem kerülnek közeli képeken ábrázolásra. A katonai összecsapások és akciójelenetek gyakorisága ugyanakkor a feszültség állandó szinten tartását eredményezik a Műsorszámban, amelynek befogadása problematikus lehet a 16 éven aluliak számára. Aggályos, hogy a konfliktusokat kizárólag erőszakos módon rendezik a szereplők.

A Műsorszámban megjelenő erőszakos jelenetek között kiemelendő a 00:10:56-00:11:43 közötti szegmens, amelyben Robin és a mór harca látható, amelyben az elején úgy tűnik, a mór győz, de végül egy harmadik fél váratlanul levágja annak kézfejét, akit fájdalomában, a földön fekvően mutat a kamera. Az erőszakos jelenetek kiskorúak számára történő feldolgozhatóságát megnehezítheti, hogy a film futurisztikus jellege ellenére az ilyen szcénák valóságra vonatkozathatósága magas, az erőszakos jelenetek realiztikusak, akár a jelenben is játszódhatnak.

Egy másik érzelmileg intenzív jelenet, amikor Robin lemegy a foglyok közé, akik láncra verve könyörögnek kegyelemért, miközben a katonák ütlegetik őket. A parancsnok megfélemlítés gyanánt véletlenszerű kivégzésekre ad utasítást (00:12:05 – 00:13:58). A kivégzések ugyan nem láthatók, de a kamera pl. a megrendült apa reakcióját mutatja, így a halál bekövetkezte egyértelmű a befogadó számára. A 16 éven aluliak még nem képesek megfelelően kezelni az ilyen indokolatlan és megrázó jeleneteket.

A fizikai erőszak mellett a Műsorszámban további kényes, a védendő korosztály számára nehezebben feldolgozható témák is megjelennek, így két olyan jelenet is, amelyek a Médiaszolgáltató által kérelmezett III. kategória kereteit ugyancsak meghaladják.

Az egyikben a nottinghami bíró részletesen és érzékletesen elmeséli Robinnak, hogy miként bántalmazták őt gyermekkorában. A bíró lassan és tagoltan adja elő a történetét, mely szerint a lordok és a csuhások részegen felkerekedtek, hogy az árvaházban élő gyerekeket „fegyelemre tanítsák”, azaz ok nélkül megverjék. A bíró érzékletesen meséli el, hogy milyen eszközökkel okoztak nekik sérüléseket, és hogy a kisfiúk hogyan üvöltöttek fájdalomukban. A gyermekbántalmazás úri kedvtelésként jelenik meg, amelyet a végtelenül kiszolgáltatott csoport nem tudott elkerülni. A téma feldolgozása problematikus lehet a 12-16 éves korosztály számára. Nehezíti a távolságtartó feldolgozást, hogy a kortárs szereplővel könnyen azonosulhatnak a védendő korosztály tagjai, amely bennük szorongást válthat ki.

A másik kifogásolt jelenetben a bíró azon gondolkodik, hogy mi játszódhatott le a mór fiában a lefejezése előtt. A bíró nagyon érzékletesen adja elő a fiú lehetséges gondolatait, amelyek mind az apa segítségéért könyörögnek. („... vajon mi járhatott a fiad fejében az utolsó másodpercekben? Úgy képzelem, valami olyasmi, hogy: Apaa... Miért hoztál erre a helyre? Apaa... Félek. Apaa... Miért nem mentesz meg?”) A jelenet célja egyértelműen a mór pszichológiai gyengítése és a direkt fájdalomkózosás. Az érzelmek ilyen módú manipulálása és a másik ember fájdalmának fokozása olyan témák, amelyeket a 16 éven aluli korosztály még nem tud biztonsággal feldolgozni, hiszen a családi relációk miatt könnyen azonosulhatnak az áldozatokkal. A gyermekek elsődleges szocializációs közege a család, baj esetén is elsősorban ott keresnek menedéket és az apa szerepe és védelmező szerepköre különös jelentőséggel bír a kiskorúak számára.

A Műsorszám IV. korhatári kategóriába sorolását indokoló jelenetek:

00:10:56-00:11:43

Robin és a mór harca, amelyben az elején úgy tűnik, a mór győz, de végül egy harmadik fél váratlanul levágja annak kézfejét, akit fájdalmában, a földön fekvő mutató a kamera.

00:12:05 – 00:13:58

Robin lemegy a foglyok közé, ahol a szenvedő embereket mutatja a kamera. A parancsnok a „hitetlenek” kivégzésre ad utasítást. Amikor a láncon lévő mór fia kerül sorra, az könyörög, hogy ne öljék meg gyermekét, még információkat is ad át. A parancsnok, azonban könyörtelen arccal, kezével ad utasítást a fiú lefejezésére. A képernyőn a megtört és tehetetlen apa fájadalmában üvöltve látható.

00:44:01-00:45:42

A lordokkal folytatott tanácskozás után Robin egyedül marad a bíróval, aki gyerekkori élményeiről kezd beszélni. Egy sötét szobában ülnek, a bíró nagyon lassan, érzékletesen beavatja Robint a gyermekkorában átélt bántalmazás részleteibe.

Bíró: *„Ezek a lordok... Az ilyen napokon legszívesebben a szuszát is kiszorítanám belőlük.”*

Robin: *„Gyűlölöd őket.”*

Bíró: *„Áááá... drága apukáik voltak a felügyelők az árvaházban, ahol a gyermekkoromat töltöttem. Este megjelentek, hogy fegyelemre tanítsanak a főesperessel és csuhásokkal kísérvé. Be voltak rúgva és bűzlöttek a főtt hústól. És elküldtek, hogy vegyük meg a pálcát, amivel aztán elverték. Onnan tudtuk, hogy milyen rég volt az utolsó verés, hogy a helye vörösről, kékre, sárgára majd rózsaszínre váltott és a bőr megvastagodott. És addigra, Loxley, az embernek döntenie kellett, hagyja-e, hogy kiverjék belőle az erőt, vagy épp ebből merít erőt. Mikor seprűnyelet használtak a kisfiúkon és azok sikítottak... Ezek brandyt csorgattak le a torkunkon könyörületből. Én sosem sikítottam, de... gyűlölöm a brandy ízét. Felakasszuk néhányukat? A lordokat? Hogy a gatyájukba... piszkítsanak?”*

Robin: *„Elég, ha egyet felakasztunk. Az a gyanúm, hogy akkor a többiből kezes bárány lesz.”*

01:18:52-01:20:00

Az elfogott mór és a bíró a börtöncellában beszélgetnek. A bíró tudja, hogy hiába kínozná meg a másikat, ő akkor sem árulná el a „Csuklyás” kilétét. Ezért más módszerhez folyamodik, és azt kezdi fejtegetni, hogy az arabok nem félnek a haláltól, hiszen a hamis prófétájuk a Paradicsom ígéretével ámítja őket.

Mór: *„Hit! Mi bátran és becsülettel nézünk szembe a halállal.”*

Bíró: *„Biztos? Mert én úgy hallottam, hogy a fiad pítizett az életéért. Addig a pillanatig, amíg el nem választottuk a fejét a nyakától. A lefejezés vicces dolog, mert a szem még lát olyankor, az agy még pörög, dacolva a halállal. Még ha csak pár pillanatig is, vajon mi járhatott a fiad fejében az utolsó másodpercekben? Úgy képzelem valami olyasmi, hogy: Apaaa... Miért hoztál erre a helyre? Apaaa... Félek. Apaa... Miért nem mentesz meg?”*

A mór erre dühödten felugrik a székéből, és a bíróra próbálja vetni magát, de a láncai visszatartják.

Bíró: *„Ha nem mondd meg nekem a tolvaj nevét, akkor disznóvért itatok veled, és megégetlek, hogy soha ne juthass be a Paradicsomba! De ha elárulod a tolvaj nevét, tisztán végzek veled, hogy viszontlásd a fiad.”* - A mór ismét a bíróra próbál támadni. A bíró ezután elhagyja a cellát, a mór még megfenyegeti, hogy az ő arca lesz az utolsó, amit látni fog ebben az életben.

A Médiatanács klasszifikációs ajánlása¹ a IV. korhatári kategória tekintetében kimondja: *„Különös körülmények között ajánlott az olyan alkotások tekintetében (...), amelyekben azt látják, hogy a problémákat esetleg erőszakkal is meg lehet oldani (...), valamint, „Ugyancsak kerülendő a különös hidegvérrel, esetleg bestiális módon végrehajtott erőszakos cselekedetek bemutatása (...).”*

¹ „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás

A Médiatanács megállapította, hogy a Műsorszámokban folyamatosan az erőszak jelenléte, illetve abban olyan felnőtt témák jelennek meg, mint a gyermekbántalmazás és a gyermek tragikus elvesztésének részletezése, amelyek miatt a Műsorszám IV. korhatári kategóriában tehető közzé.

A fentiekre figyelemmel a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontja szerinti hatáskörében, a megjelenő témára, valamint annak feldolgozásmódjára tekintettel a Műsorszám az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába sorolásáról határozott.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében: *„Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”*

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján a Médiatanácsnak a műsorszám korhatári kategóriába sorolásáról a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül kellett határoznia.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és (5) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2019. szeptember 30.

A Médiatanács nevében

Dr. Karas Monika
elnök

Dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1) Személyes adat